

OSKUSTE ÕPE

Ben Furman

idee arendatud

Ben Furmani

Tapani Ahola

Sirpa Birni

Tuija Terävä

poolt

Eessõna eestikeelsele väljaandele /Angela Jakobson /	4
Mis on Oskuste õpe?	5
Oskuste õpe samm-sammult	6
Muudame probleemid oskusteks	8
Kokkulepe oskuse osas	10
Kasud	12
Oskuse hüüdnimi	14
Talisman	16
Toetajad	18
Eneseusk	20
Tähistamine	22
Oskuse näitamine	24
Avalikustamine	26
Harjutamine	28
Unustamine	30
Tähistamine ja tänamine	32
Teiste õpetamine	34
Järgmine oskus	36
Näpunäited	38
Soovituslik lugemine	40

4 EESSÕNA

See käsiraamat on abivahend täiskasvanule, kes soovib aidata lapsel omandada oskusi, mille abil saab ületada probleeme kergel ja mängulisel viisil. Kuigi konkreetne meetod on mõeldud abistama eeskätt lapsi nende probleemidest jagusaamisel, on selle meetodi lahenduskeskses põhimõttes väga palju universaalset. Oskus näha probleeme kui teatavate oskuste puudumist rikastab igas vanuses inimese käitumismustrit ja võib muuta probleemide lahendamise palju meeldivamaks ja kergemaks.

Probleemset last käsitletakse lahenduskeskses lähenemises oskusi õppiva ja areneva isiksusena - nõnda saab täiskasvanu tagasi lootuse ja jõu olla lapsele tema arengus abiks ja toeks ning laps saab väärrika uue oskuse omandaja rolli.

Minu jaoks on Oskuste õppe meetodi praktiseerimine olnud ääretult inspireeriv kogemus. Mulle meeldib Oskuste õppe meetodi julgustav, positiivne, motiveeriv lähenemine. Ja vähem tähtis pole ka asjaolu, et käsiraamatus toodud lühikeste ja lihtsate sammude abil on võimalik esmapilgul keerulistest olukordadest luua kaasahaarav lahendus – uus oskus!

Minu siiras tänu Benile lahke võimaluse eest teha tema Oskuste õppe käsiraamat kättesaadavaks Eestis, nii lapsevanematele, õpetajatele kui ka teistele huvilistele.

*Angela Jakobson
kliiniline psühholoog*

Oskuste õpe on lastele mõeldud probleemide lahendamise meetod, mille aluseks on lahenduskeskse lühiteraapia põhimõtted. Oskuste õppe abil omandavad lapsed oskusi, et toime tulla ja lahendada mitmesuguseid psüühilisi ja sotsiaalseid probleeme, olles toetatud pere, sõprade ja teiste lähedaste poolt. Meetodi on välja töötanud Soome psühhiaater Ben Furman ja sotsiaalpsühholoog Tapani Ahola koos Keula lasteaed-alkooli eripedagoogide Sirpa Birni ja Tuija Teräväga.

Oskuste õppe keskne idee käsitleb suurt osa laste probleemidest oskustena, mida on võimalik õppida või täiendada. Teisisõnu – lastel ei ole õigupoolest probleeme, vaid on oskused, mida nad ei ole veel ära õppinud. Probleemid on puudulikult arenenud oskused. Oskuste õppes algab laste probleemide lahendamine sellest, et need sõnastatakse ümber oskusteks. Enne lapse poole pöördumist peavad täiskasvanud omavahel otsustama, mis on see oskus või võimekus, mille laps peaks probleemi ületamiseks omandama. Alles seejärel tehakse lapsele ettepanek ning lepitakse õpitavas oskuses kokku. Oskuste õppes muutub õppimine lapse jaoks toredaks ja rahuldustpakkuvaks kogemuseks.

Oskuste õppes ei süüdistata laste probleemides vanemaid. Vastupidi, vanematele pakutakse võimalust programmis ja õppimise protsessis aktiivselt osaleda. Vanemad on kaasatud arutellu, kus selgitatakse välja, millise oskuse õppimisest võiks lapsel kõige enam kasu olla. Vanemad aitavad lapsel näha seda kasu, mis selle või teise oskuse omandamine kaasa toob ja pakuvad läbi kogu õppimise protsessi oma armastavat toetust. Kõik lapsele lähedalseisvad inimesed saavad igaüks omal viisil last tema probleemide lahendamisel toetada ja aidata.

Selle käsiraamatu abiga saavad spetsialistid ja vanemad hõlpsasti õppida selgeks Oskuste õppe põhitõed, et neid lastega koos ellu rakendada.

Tere tulemast Oskuste õppe inspireerivasse maailma!